

Česká univerzitní polonistika slaví devadesátiny

Ve středu 6. listopadu 2013 bude v 17.00 hodin v přízemí hlavní budovy Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze (nám. Jana Palacha 2) zahájena výstava „90 let pražské polonistiky“, kterou pořádá Katedra středoevropských studií Filozofické fakulty UK.

Výstava je součástí mezinárodní konference „Proměny polonistiky. Tradice a výzvy polonistických studií“, uspořádané k tomuto výročí ve dnech 6. a 7. listopadu 2013 ve spolupráci s Jagellonskou univerzitou v Krakově a Polským institutem v Praze. Konference se koná pod záštitou J. E. Grazyny Bernatowicz, velvyslankyně Polské republiky v ČR, a doc. Michala Stehlíka, děkana Filozofické fakulty UK.

Výstava mapuje historii oboru od založení první katedry polonistiky v českých zemích na Univerzitě Karlově v Praze dne 13. října 1923 až po současnost. Polština se na Univerzitě Karlově vyučovala již dříve a jsou s ní spojena jména známých slavistů Jana Pravoslava Koubka, Františka Ladislava Čelakovského a Václava Hanky.

Samotné založení katedry provázela řada problémů. Od svého počátku byla spojena s myšlenkou slovanského bratrství, které mělo v různých dobách odlišné podoby. Mladý československý stát důrazem na slavistická studia deklaroval i odlišnost vůči silnému německému prvku ve středoevropském regionu. *„Nová pak doba, když samostatný československý stát vstupuje do života a zajisté, jak pevně doufáme, uzavře nejužší přátelské styky, ba*

i svazky se sousedními státy slovanskými, ukládá nám povinnost věnovati ostatním zvláště sousedním národům slovanským zvýšenou pozornost,“ zaznívá v návrhu na založení samostatných slavistických kateder z roku 1918. Rozvoj oboru během meziválečného období, kdy zde začala působit také jedna z nejdůležitějších osobností, Karel Krejčí, přerušila okupace a uzavření univerzit v letech 1939–1945.

Polonistika patřila až do roku 1989 ke sledovaným oborům. Poláci v komunistickém táboře dělali problémy a studenti tak prakticky neměli možnost do spřátelené země, jejíž jazyk a kulturu studovali, zavítat. Výjimku představovali jen ti, kteří se profilovali jako politicky důvěryhodní. Několik let během studií tak strávil v Polsku i budoucí normalizační vedoucí katedry Jan Petr, nadaný jazykovědec a slavista, jehož touha prosadit se na univerzitě vedla k řadě morálně pochybných kroků. Filozofická fakulta UK se celých čtyřicet totalitních let potýkala s kádrováním a propouštěním. Například přední literární vědec Otakar Bartoš nikdy nezískal profesuru, světově známý profesor Krejčí, komparatista a autor prvních zahraničních Dějin polské literatury vydaných v roce 1954, byl odvolán do Slovanského ústavu Československé akademie věd, aby neměl špatný vliv na studenty.

Ani po roce 1989 se polonistika nevyhnula potížím – ačkoli v posledních dvaceti letech nemají politický charakter, slavistické obory musely nově definovat svůj profil a obhájit právo na existenci, často v podmínkách nedostatečného personálního a finančního zajištění. Filologie se dnes mění na moderní areálová studia s důrazem na kulturní a historické dějiny středoevropského, respektive visehradského regionu. Vedle slovakistiky a hungaristiky je polonistika na fakultě v současnosti jednou ze specializací Katedry středoevropských studií.

„Pražská polonistika může navazovat na skutečně bohatou a dlouhou vědeckou tradici. Kontinuita oboru nebyla za devadesát let nikdy přerušena, pochopitelně až na období okupace,“ říká zástupkyně vedoucího Katedry středoevropských studií, polonistka Renata Rusin Dybalska. „Dnes nabízíme studentům areálová studia, která jim poskytnou široký rozhled i jazykovou přípravu, a jsme velmi rádi, že právě v letošním roce byl o studium velký zájem.“

Kontaktní osoba pro média:

Mgr. Ing. Jana Kučerová (koordinátorka Referátu vnějších vztahů FF UK)

e-mail:jana.kucerova@ff.cuni.cz, tel.: +420 221 619 822

Konference je součástí projektu 90 let pražské polonistiky, jehož hlavními partnery jsou Centrum Języka i Kultury Polskiej w Świecie UJ a Polský institut v Praze. Projekt byl finančně podpořen z prostředků Ministerstva zahraničních věcí České republiky v rámci programu Česko-polské fórum.

Ke stažení:

Tisková zpráva (.doc), Tisková zpráva (PDF)

Praha 31. 10. 2013

pr@ff.cuni.cz